

ת"פ 4973/08/13 - מדינת ישראל - המחלקה לחקירות שוטרים נגד עודד שרביט

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 4973-08-13 מדינת ישראל נ' שרביט
בפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - המחלקה לחקירות שוטרים המאשימה

ע"י ב"כ עוה"ד מיכל פרייסמן ושירן נעים

נגד

עודד שרביט הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד בני כץ

גזר דין

1. הנאשם, יליד 1980, משרת כראש צוות מודיעין ביאחב"ל, הורשע בהכרעת דין מנומקת ומפורטת בעבירה של **תקיפת חסר ישע**, בניגוד לסעיף 368ב(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

עיקרי הכרעת הדין והקביעות העובדתיות

2. העובדות העומדות בבסיס ההרשעה מפורטות בפיסקה 54 להכרעת הדין ולצורך גזירת הדין ראיתי לחזור עליהן:

- א. ביום 13.3.12 בשעה 23:00 שהה הנאשם בחתונת אחיו בגן ארועים בצומת פתח תקוה ובשלב מסוים, לפני שהחתונה הסתיימה, קיבל דיווח משכנו, וכנראה בהמשך גם משוטרים כי ביתו נפרץ, והוא החליט לגשת לתחנת נתניה על מנת למסור הודעה.
- ב. לנאשם היכרות עם קציני תחנת נתניה ושוטריה, זאת מכוח העובדה שהינו שוטר ביאחב"ל וכן היות וארוסתו דאז היתה קצינה בתחנה.
- ג. הנאשם הגיע לתחנה כשהוא לבוש אזרחי, וכשריח אלכוהול נודף מפיו, שכן שתה משקה אלכוהולי בארוע. יחד עם זאת, הנאשם לא היה בגילופין או תחת השפעת אלכוהול ולא הוכח כי האלכוהול השפיע על התנהגותו או על שיקול דעתו.
- ד. הנאשם, אשר ידע כי המתלונן עצור וחשוד בגין התפרצות לביתו, הבחין בכך שהמתלונן מתנהג

עמוד 1

בגסות, בחוסר נימוס ואף תוך השמעת דברי איום והקנטה כלפי השוטר תומר, אותו הוא מכיר. הוא אף שמע את המתלונן מדבר בגנות המשטרה והשוטרים בכלל ויתכן ושמע את המתלונן קורא להורדת האזיקים מידי, על מנת "שיראה לשוטרים מה זה".

- ה. המתלונן שהה בחדר המעוכבים, כשידיו ורגליו כבולות באזיקים.
- ו. הנאשם לא הבחין בכך שהמתלונן הטיח את שתי ידיו האזוקות בחזהו של השוטר תומר או שהרים לעברו כיסא ואף לא היה מודע לעובדה זו.
- ז. בשלב זה, בערה בנאשם חמתו מכמה סיבות - ראשית, המתלונן "הרס" לנאשם את חתונת אחיו ואילץ אותו לעזוב באמצע השמחה על מנת לגשת לתחנת המשטרה ולמסור הודעה, והוא אף התבטא כלפיו בענין זה; שנית, הנאשם ידע שהמתלונן נחשד בפריצה לביתו; שלישית, הנאשם כעס על דרך טיפולו של השוטר תומר במתלונן והעיר לו על כך.
- ח. הנאשם פנה למתלונן והעיר לו על דרך התנהגותו. כבר כאן, למעשה, הכניס עצמו הנאשם לניגוד עניינים חריף, אשר ילך ויחריף עוד בהמשך, שכן הנאשם הגיע לתחנת המשטרה לא בכובעו כשוטר, כי אם כמתלונן שבא להגיש תלונה בגין עבירת התפרצות, וכל מגע שיזם עם המתלונן - מבלי שהיה צורך ממשי בכך - הינו מגע פסול.
- ט. משהחל השוטר תומר להוביל את המתלונן לחדר המעצר, החליט הנאשם - מבלי שהתבקש לכך על ידי השוטר תומר, ועל אף שמספר מתנדבים הגיעו לסייע בליווי - ללוות את המתלונן ואת תומר לתא המעצר, זאת כשהוא יודע שתומר מצוייד באקדח טייזר לצורך ריסון המתלונן, אם יידרש לכך.
- י. בדרך לחדר המעצר התפתח דין ודברים בין הנאשם לבין המתלונן, במסגרתו אמר הנאשם למתלונן "הרסת לי את המסיבה, פרצת לי לבית, אתה לא מתבייש" והמתלונן השיב לו, באופן שגרם לנאשם לכעוס עוד יותר. ככל הנראה, המתלונן התחצף לנאשם והקניט אותו והטונים ביניהם התגברו. על רקע איומו הקודם של המתלונן במסגרתו אמר לשוטר תומר "תוריד לי את האזיקים ואני מפרק אותך", ביקש הנאשם מהשוטר תומר להוריד למתלונן את האזיקים. בקשה זו של הנאשם מהשוטר תומר מלמדת על כך שהנאשם "חתר למגע" עם המתלונן על מנת להתעמת עימו פיזית. גם כאן המשיך הנאשם לעמוד מול המתלונן בניגוד עניינים חמור.
- יא. השוטר תומר, שלו כאמור היכרות קודמת עם הנאשם, והוא מכבד אותו, הבין בקשתו וכוונתו של הנאשם וסירב בכל תוקף לפתוח למתלונן את האזיקים, חרף העובדה שהנאשם שב וביקש זאת מתומר מספר פעמים ובמפגיע. השוטר תומר אף ביקש מהנאשם שיעזוב את המקום ושיסתלק.
- יב. בשלב זה, ומבלי שהמתלונן תקף את הנאשם באמצעות שתי ידיו לכיוון חזהו של הנאשם, תקף הנאשם את המתלונן תוך שהוא מכה אותו. דלת האש המפרידה בין המסדרון לחדר המדרגות היתה פתוחה ותקיפת המתלונן התגלגלה לחדר המדרגות, תוך שדלת האש נטרקת.
- יג. בשלב זה, לקח לשוטר תומר מספר שניות להתעשת ולעכל את מה שקורה לנגד עיניו, והוא פתח את הדלת ונכנס חוצץ בין הנאשם לבין המתלונן, תוך שהוא סופג מכות - אגרופים ובעיטות מהנאשם - מכות שהיו מכוונות כלפי המתלונן. כאן יצויין, כי גם אם קדמה לתקיפת המתלונן על ידי הנאשם הושטת ידיים לפניו על ידי המתלונן ופגיעה כלשהי בחזהו של הנאשם - ואינני קובע שכן אירע - עדיין תגובתו האלימה של הנאשם כלפי המתלונן אינה פרופורציונית למעשהו הלכאורי של המתלונן, והוא המשיך לתקוף אותו גם לאחר מכן, כשהסכנה חלפה והמתלונן נפל ארצה בחדר המדרגות, תוך שהוא בועט ונותן אגרופים לכיוונו, מכות אותן ספג השוטר תומר.
- יד. כתוצאה ממעשה התקיפה, נגרמו למתלונן החבלות המתועדות בתמונות ת/5.

- טו. בשלב מסוים, נכנסו גם המתנדבים לחדר המדרגות והפרידו בין הנאשם למתלונן, כשהנאשם מורה למתנדב שלפת אותו לשחרר אותו בכעס.
- טז. כאמור, אני נמנע מלקבוע כי לאחר ההשתלטות התקרב הנאשם למתלונן, נגח קלות בראשו וירק בפניו. על אף שהמתלונן העיד על כך מפורשות - ואיני קובע כי שיקר בנקודה זו - וחרף העובדה שאחד המתנדבים העיד כי הנאשם התקרב למתלונן באגרסיביות לאחר מכן, הרי שהמתנדבים האחרים כלל לא נשאלו לגבי נקודה זו על ידי ב"כ הצדדים.
- יז. לאחר הארוע, ובהבינו את חומרת מעשהו, ואת התסבוכת אליה נקלע (המתלונן הודיע לכולם כי הוא הולך להתלונן במח"ש), ניגש הנאשם עם המתלונן מחוץ למבנה התחנה, אל החניון, ועישן עימו סיגריה. בכך, סבר הנאשם כי יקהה מעוקצה של התנהגותו החמורה ו"ישר את ההדורים" עם המתלונן. כאמור לעיל, ענין זה של הוצאת המתלונן, עישון סיגריה בצוותא עימו והשיחה שהתקיימה בין השניים מתאפיין במספר היבטי חומרה - הנאשם שוב מצוי בניגוד עניינים, הפעם כפול - מצד אחד, הוא שוטר אך הוא גם מתלונן ששוהה יחד עם עצור שנחשד בפריצה לביתו; מצד שני, הוא שוהה עם חשוד הנחשד גם בתקיפתו. מה מהותה של אותה שיחה בין השניים? האם פורמאלית? האם "בלתי פורמאלית" (אם קיים מושג כזה); האם הנאשם העמיד את המתלונן על זכויותיו (זכות השתיקה, הזכות שלא להפליל את עצמו, זכות ההיוועצות בעורך-דין)?; האם הנאשם אמר למתלונן כי כל שיאמר יירשם על ידו וישמש ראיה כנגדו? מדוע לא ערך תרשומת מדוייקת אודות השיחה ואודות הדברים שמסר לו המתלונן באותה שיחה? דבריו של הנאשם בעדותו לפיהם לא ראה לנכון להעלות את חילופי הדברים בינו לבין המתלונן שכן אלה לא כללו ראשית הודאה ולא סיבכו את המתלונן בביצוע עבירת ההתפרצות מלמדים על חוסר הבנה בסיסי של תפקידו כשוטר. שוטר אינו אמור לרשום רק דברים מפלילים, אלא לשקף את כל הדברים שנאמרו, גם דברים שאינם מפלילים, שכן אלה יכול וייחשבו לראיות מזכות או בעלות פוטנציאל מזכה.
- יח. כאמור, עצם שהייתו של הנאשם עם המתלונן לאחר הארוע האלים, בודעו שהוא חשוד בפריצה לביתו ושהוא מתכוון להתלונן על תקיפה מצידו במח"ש, והיעדר רישום מדוייק של הנאשם בשיחה ביניהם, היא מעשה פסול מצידו של הנאשם הנגוע בניגוד עניינים חריף.

עד כאן, בהרחבה, עובדות המקרה כפי שנקבעו על ידי בעמ' 201-204 להכרעת הדין.

טיעוני הצדדים לעונש; ראיות לעונש

3. ב"כ המאשימה הפנתה לערך המוגן בעבירת תקיפה של חסר ישע - שמירה על כבוד האדם ושלמות גופו. לדבריה, מדובר בפגיעה בינונית בערך מוגן זה, לאור טיב החבלות שנגרמו למתלונן בעינו, עורפו, רגליו וידיו. מעבר לפגיעה הפיזית, התווסף מימד נוסף של אקט משפיל, וזאת לאור היותו של המתלונן אזוק ידיים ורגליים, ומוגבל באופן ממשי ביכולת להגן על עצמו. תקיפת המתלונן היתה עוצמתית והעיד השוטר תומר כי אם לא היה סופג את מרבית המכות במקום המתלונן, הנזק שנגרם למתלונן היה חמור יותר. התובעת הפנתה לדברי המתלונן אודות ההשפלה שספג במהלך הפעלת האלימות כלפיו, אף כי ייחס את עיקר ההשפלה ליריקה שספג מהנאשם, יריקה שבית המשפט קבע שלא הוכחה. עוד הפנתה התובעת לכך שגם השוטר תומר דוק נפגע ממעשיו של הנאשם, זאת מעבר לפגיעה בסמכותו כשוטר. הנאשם נטל חלק פעיל בפגיעה במתלונן, החליט להתלוות לשוטר תומר עד לחדר המעצר, ביקש מתומר להוריד למתלונן את האזיקים, היה נתון בניגוד עניינים נוכח העובדה כי טיפל בענין שיש לו נגיעה אישית אליו. אמנם

המתלונן נהג באופן פרובוקטיבי, אך לא קדמה למעשי הנאשם תקיפה מצד המתלונן.

הנאשם פגע בערך נוסף והוא שמירה על אמון הציבור במשטרת ישראל. רמת הפגיעה בערך זה היתה גבוהה, שכן מדובר בנאשם שהינו ראש צוות מודיעין ביאחב"ל, שוטר ותיק ומנוסה, אשר בהתנהגותו הבריונית פגע בנכס החשוב ביותר של מערכת אכיפת החוק הדרוש לה לשם ביצוע תפקידה. התובעת הדגישה כי אין מדובר בתיק בו הופעל כוח כדין כלפי עצור וזלג אל מעבר למתחם הסבירות, אלא בנאשם שהיכה במתלונן ללא כל הצדקה. עוד טענה התובעת כי הנאשם בחר לנהל הוכחות, הכחיש (ועודנו מכחיש) את המיוחס לו, לא נטל אחריות ולא הביע חרטה, ועל כן, אינו זכאי להקלה בעונשו כפי שזכאי לה מי שמודה ונוטל אחריות. התובעת הוסיפה כי החמרה בענישה תביא להרתעת הרבים, שכן מדובר באוכלוסיית השוטרים אשר עוקבים אחר הליכים פלייליים, קוראים פסיקה ומפנימים את קביעות בתי המשפט.

בהפנותה לפסיקה, ביקשה התובעת לקבוע מתחם עונש ראוי של 6 חודשי מאסר בעבודות שרות עד 15 חודשי מאסר בפועל. לדברי התובעת, אמנם קיימת פסיקה במסגרתה הוטלו על נאשמים עונשי מאסר לריצוי בעבודות שרות, ואולם, התביעה מבקשת את "המשך שיתוף הפעולה של בית משפט בשינוי רף הענישה, כך שיהלום את חומרת המעשים ויביא להרתעה אפקטיבית" (עמ' 216, ש' 5).

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ציינה התובעת כי עד כה לא ננקט כנגד הנאשם כל צעד משמעותי והוא ממשיך לשרת כשוטר גם במהלך ניהול התיק, בכך יש אף כדי לתת אינדיקציה מסויימת להחלטות מדור משמעת בעניינו ולרמת הנזק העתידי שעלול להיגרם לו כתוצאה מהעונש שיוטל עליו. מברור שערכה התובעת מול מדור משמעת עלה, כי גם הטלת עונש מאסר לריצוי בפועל לא מביאה באופן אוטומטי לפיטורי שוטר, והדבר נתון לשיקול דעתם של הגורמים האמונים על תחום זה. התובעת לא התעלמה מנסיבותיו האישיות של הנאשם ומתרומתו למשטרה ולחברה, כפי שיפורט להלן, וביקשה למקם עונשו של הנאשם בחלקו האמצעי-תחתון של המתחם, כך שיוטלו עליו 9 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

4. מטעם הנאשם העידו עדי אופי, כמפורט להלן:

א. ניצב משנה דוד בואני, ראש זרוע חשיפה ביאחב"ל ואחראי על צוות האיסוף שהנאשם נוטל בו חלק, העיד כי הוא מכיר את הנאשם כשנה ו-8 חודשים, ולאחר התייעצות עם מפקד יאחב"ל, ולאור כישוריו ותכונותיו של הנאשם, הוחלט להשאירו בתפקידו גם במהלך ניהול ההליכים הפלייליים נגדו. לדבריו, תיקו האישי של הנאשם חיובי, מגיל 18 הוא משרת בכוחות הבטחון - תחילה במג"ב, לאחר מכן ביחידת צב"ר ובהמשך ביחידת מודיעין וביאחב"ל. הנאשם מקצוען, יוזם, משקיע, תורם. עתידו של הנאשם במשטרה תלוי בגזר הדין.

ב. מר שמוליק רוזנטל, ראש מפלג איסוף ביאחב"ל, העיד כי הוא מפקדו הישיר של הנאשם. הוא סיפר על תרומתו של הנאשם למשטרת ישראל ולבטחון הציבור בכללותו. לדבריו, הנאשם משרת בצוות מודיעין מיוחד, הוא בעל סיווג בטחוני גבוה ומטפל באיסוף מידע הנוגע לארגוני פשיעה. כראש צוות ניחן הנאשם באומץ לב, כושר איתור, סיכון עצמי ויכולת קבלת החלטות מהירה. מכורח תפקידו, משלם הנאשם לעיתים מחירים אישיים כבדים כשהוא נאלץ לשהות זמן רב ביחידה ולא רואה את משפחתו.

ג. מר עמרם כהן, איש משטרה כ-28 שנים המשרת במרחב ירקון כמפעיל סוכנים, סיפר כי הוא מכיר את

הנאשם מזה כ-6 שנים. לדבריו, הנאשם התנדב לשמש כסוכן סמוי בתחום גניבת אופנועים וקטנועים. הנאשם עשה זאת מתוך אידאולוגיה, ללא קבלת תמורה מיוחדת, ותוך מסירות למשטרה וסיכון עצמי. הנאשם ביצע עבודתו על הצד הטוב ביותר, וזו נשאה פרי בדמות הגשת כתבי אישום רבים כנגד עברייני רכוש.

ד. אשת הנאשם, גב' אורטל שרביט, העידה כי היא נשואה לנאשם כ-4 שנים, להם שתי בנות פעוטות, והם מצפים ללידת הילד השלישי. לדבריה, הנאשם מסור כל כולו לעבודת המשטרה, העבודה היא "מסביב לשעון" והוא נמצא שעות מועטות בלבד עם בני המשפחה. ההליך המשפטי הנוכחי מלווה את הנאשם כ-3 שנים וקיים חשש מתמיד מתוצאותיו. בין היתר, עקב הוצאות המשפט, נקלעו בני הזוג למצב כלכלי קשה.

ה. הוגשו לבית המשפט מכתבי הערכה רבים שקיבל הנאשם במהלך שרותו במשטרה, כמו גם גליונות הערכה. בין יתר הממליצים ניתן למנות את מפקדי היאחב"ל בעבר ובהווה, מפקד מרחב ירקון, מפקד מג"ב מרכז, מפקד יחידת "צבר", מפקד תחנת נתניה ועוד.

5. ב"כ הנאשם עתר לקביעת מתחם עונש הולם שבין עבודות של"צ לבין מאסר בעבודות שרות, תוך שהוא מבקש לדחות עתירת המאשימה להעלות ולהחמיר את רף הענישה הנוהג. לדבריו, הפגיעה הפיזית במתלונן מצויה ברף התחתון, שכן לא נגרמה לו חבלה של ממש או פציעה. עיקר ההשפלה שספג המתלונן, לדבריו, באה כתוצאה מהיריקה ומהנגיחה שקיבל, לכאורה, מהנאשם. אלא שבית המשפט קבע כי לא הוכח שהנאשם ירק על המתלונן או נגח בו ובכך נחלש גם אלמנט ההשפלה. הסניגור שם דגש בטיעונו על התנהגות המתלונן והתנהלותו למן מעצרו בשטח ועד להחלטה להובילו לתא המעצר, התנהגות שכללה נסיון לשבש את החקירה, קללות לעבר השוטרים, איומים והפעלת אלימות פיזית כלפי השוטר תומר. עוד טען הסניגור כי מדובר בארוע נקודתי, תחום בזמן, שבעקבותיו נתון הנאשם עד היום בהליכים פליליים והוא חרד מתוצאתם. עוד נאמר כי במידה ויוטל על הנאשם עונש חמור, יקטנו סיכוייו של הנאשם להישאר במשטרה והוא יאבד את מקור הפרנסה שלו.

6. הנאשם בדברו האחרון סיפר כיצד לאורך ניהול ההליכים הפליליים הוא מרגיש כמו "בן אדם מת". הוא הדגיש את חוסר הוודאות בו הוא נתון לקראת גזר הדין. עוד ביקש שבית המשפט יתחשב בו ויאפשר לו להישאר ב"מפעל חייו" - משטרת ישראל, שמאז חייו כבוגר הוא תורם לו ומקדיש את חייו אליו.

הערכים המוגנים; נסיבות הקשורות בביצוע העבירה; מתחם העונש ההולם

7. לא בכדי הבאתי בהרחבה מהקביעות העובדתיות שבהכרעת הדין, עובדות שיש בהן כדי ללמד על החומרה היתרה שבמעשיו של הנאשם. הערכים המוגנים בעבירה של תקיפת חסר ישע הם שמירה על כבוד האדם ושלמות גופו, כמו גם על בטחונו הפיזי והנפשי. הדברים אמורים ביתר שאת עת מדובר בתקיפת עצור, אזוק ידיים ורגליים, בתוך תחנת המשטרה, על ידי שוטר ותיק ומנוסה, המשרת ביחידת עלית היאחב"ל. ערך מוגן נוסף הוא שמירה על אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק בכלל ובמשטרת ישראל בפרט, כאשר תקיפת המתלונן נעשתה בתוך תחנת המשטרה, כשהוא אזוק ידיים ורגליים, חסר יכולת של ממש להגיב ולהתגונן, כשהתקיפה באה מצד איש מרות, וכאשר המתלונן אמור להיות מוגן, דווקא, בסיטואציה מעין זו.

8. הנאשם, איפוא, נכשל כשלון מוסרי וערכי חרוץ. כשלוננו המוסרי והערכי מהדהד נוכח מספר נסיבות לחומרא שחברו להן יחדיו במקרה דנן - ראשית, הנאשם כלל לא היה בתפקיד באותו זמן ולא ברור מה אצה לו הדרך להגיע לתחנת המשטרה ולמסור הודעה אודות הפריצה, לכאורה, לביתו. בנקל יכול היה לברר הנאשם אם ביתו אכן נפרץ פיזית ואם נגנבו ממנו פריטים ומשאלה אכן היו פני הדברים, לא היה עוד צורך ממשי בהגעה לתחנת המשטרה באמצע חתונת אחיו. הדעת נותנת, אם כן, כי הנאשם בחר להגיע לתחנה, בין היתר, על מנת לבדוק ולברר מי עומד מאחורי נסיון הפריצה וכיצד הענין מטופל על ידי שוטרי התחנה, שוטרים אותם הכיר באופן אישי; שנית, הנאשם כלל לא היה אמור להתערב בעבודתו של השוטר תומר אל מול המתלונן-החשוד. משנודע לנאשם כי המתלונן הוא החשוד שנחשד בפריצה לביתו - ועובדה זו נודעה לו מיד לאחר הגעתו לתחנה - היה עליו למשוך ידו ממגע כלשהו עם המתלונן. תחת זאת, התערב הנאשם בעבודתו של השוטר תומר והגדיל לעשות כשליווה את תומר, יחד עם המתלונן, לתא המעצר, מבלי שנתבקש לעשות כן וכשהשוטר תומר מלווה על ידי המתנדבים וכשברשותו אמצעי ריסון מסוג אקדח טייזר; שלישית, הנאשם ביקש מהשוטר תומר להוריד את האזיקים מהמתלונן. ברור שהנאשם התכוון ליצור מגע פיזי עם המתלונן ולהתעמת איתו, כל זאת על רקע דבריו הקודמים של המתלונן לשוטרים במקום, לפיהם אם יורידו לו את האזיקים "יראה להם", דברים שבסבירות גבוהה שמע הנאשם. התנהגות זו של הנאשם אינה הולמת התנהגות של שוטר והוא התנהג כאחרון העבריינים כשחתר למגע עם המתלונן. ענין נוסף ראוי לציון בנקודה זו, והוא ניצול מעמדו של הנאשם אל מול השוטר תומר, כשהוא מערער על סמכותו בפני המתלונן ויתר המתנדבים, וחוזר ודורש ממנו במפגיע להוריד למתלונן את האזיקים, גם כאשר השוטר תומר מסרב ומורה לנאשם להסתלק מהמקום; רביעית, לתקיפת המתלונן על ידי הנאשם לא קדמה כל תקיפה או נסיון ליצירת מגע מצד המתלונן. אמנם המתלונן התעמת מילולית עם הנאשם, אך היה זה הנאשם שהחל להכות במתלונן כשהוא אזוק ידיים ורגליים; חמישית, תקיפת המתלונן על ידי הנאשם נמשכה ו"התגלגלה" לחדר המדרגות, ואף שהיה ביכולתו של הנאשם לעצור את מעשה התקיפה הוא המשיך במעשיו עד שנמשך אחרנית מן המתלונן על ידי אחד המתנדבים; שישית, השוטר תומר העיד כי המכות שספג מצד הנאשם - כשנשכב לגונן על המתלונן - היו חזקות ואילו היה סופג אותן המתלונן, הן היו מסכות לו נזק גופני חמור; שביעית, התנהלותו של הנאשם לאחר הארוע מצביעים על כך שהמשיך להיות נתון במצב של ניגוד עניינים מול המתלונן ופעולותיו היו נגועות בחוסר הבנה בסיסי של תפקידו כשוטר - הוא יצא יחד עם המתלונן לחניון שם עישנו סיגריה, הוא שוחח עם המתלונן על מקרה ההתפרצות (בהיותו מתלונן בארוע זה) ועל מקרה התקיפה בתחנה (בהיותו, מחד, חשוד פוטנציאלי, ומאידך, מתלונן) - כל זאת, כשהוא נמנע מלתעד את מהלך השיחה במלואה, נמנע מלהעמיד את המתלונן על זכויותיו ונמנע מלרשום דברי המתלונן בטענה שאלה לא היוו "ראשית הודאה".

9. עיננו הרואות, אם כן, כי הגם שהארוע היה "ארוע נקודתי", כהגדרת הסניגור, הרי שכלל מספר רב של היבטים מחמירים, והתנהגותו של הנאשם היתה חמורה ואינה הולמת התנהגות המצופה משוטר ותיק במשטרת ישראל. הנאשם איבד עשתונותו אל מול המתלונן - ותהא התנהגות המתלונן מקניטה כאשר תהא - הרי שלא היתה כל הצדקה - חוקית, ערכית או מוסרית - להרים יד על המתלונן חסר הישע, ולהפליא בו מכות ללא הפסקה, עד התערבותם של השוטר תומר והמתנדבים והפסקת התקיפה מצד הנאשם.

10. מנגד, והגם שאין להקל ראש בחומרת הארוע של תקיפת עצור האזוק בידיים וברגליים, בתוך תחנת משטרה, על ידי שוטר שאינו ממלא תפקיד אותה עת, הרי שאין להתעלם ממספר נסיבות שיש בהן להקהות, קמעה, מחומרת המעשה - ראשית, התקיפה לא הסבה למתלונן נזק גופני חמור והוא לא נזקק לטיפול רפואי. הסימנים שנשאר על גופו של המתלונן הונצחו בתמונות (5/ת) וכללו, בין היתר, סימני מכה יבשה באזור העין, העורף, היד והרגל. גם המכות

ספג השוטר תומר לא הסבו לו נזק גופני; שנית, אין חולק כי כל מעשה הכאה הינו אקט משפיל כלפי הקורבן, וכך גם המקרה הנוכחי. ואולם, המתלונן העיד כי את עיקר ההשפלה ספג נוכח היריקה והנגיחה שהופנו כלפיו מצד הנאשם - יריקה ונגיחה שבמסגרת הכרעת הדין נמנע בית המשפט מלקבוע שאכן אירעו. בכך, יש כדי למתן במעט את תחושת ההשפלה שחש המתלונן ממעשי הנאשם; שלישית, הגם שאין בהתנהגותו של המתלונן ובהתנהלותו כדי ליתן הצדקה כלשהי לתקיפתו על ידי הנאשם, הרי שלא ניתן להתעלם לחלוטין מכך שהמתלונן התנהג באלימות בעת מעצרו בשטח, המשיך להתנהג באלימות פיזית ומילולית כלפי השוטר תומר בתחנת המשטרה (איים עליו והרים לעברו כיסא במטרה לתוקפו, צעק לשוטרים וקילל אותם וביקש שיורידו לו את האזיקים על מנת ללמדם לקח) וניסה לשבש מהלכי חקירה כששוחח עם שני החשודים האחרים בתחנת המשטרה והנחה אותם מה לומר בחקירה. כאמור, אין בכל אלה כדי להצדיק שימוש בכוח שלא כדין כלפי המתלונן, אולם יש בהם כדי ללמד על האווירה הטעונה שיצר המתלונן בתוך תחנת המשטרה, אווירה שהבשילה את התנאים לתקיפת המתלונן על ידי הנאשם, מעשה תקיפה שדומה שהמתלונן "המתין להזדמנות" שיתרחש (כדברי העדים והתרשמותם מהמתלונן ומדבריו בעת הארוע ובעיקר לאחריו).

11. נוכח האמור לעיל, אני קובע כי מתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע העבירה הוא בין מספר חודשי מאסר בעבודות שרות ל-12 חודשי מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה נלווים.

12. בקובעי את מתחם העונש ההולם כאמור לעיל, הבאתי בחשבון מדיניות הענישה כעולה, בין היתר, מפסקי הדין אליהם הפנו ב"כ הצדדים, כדלקמן:

- בעפ"ג (ב"ש) 13897-07-11 **מדינת ישראל נ' כהן ואח'** (25.4.12) נדון ערעורה של המדינה על קולת עונשם של שני המשיבים (משיב 1 שירת כשוטר במג"ב), אשר הבחינו בשומר באתר בניה וחשדו בו שהוא שוהה בלתי חוקי. המשיבים "**היכו אותו ללא סיבה, באפו, בבטנו ובמקומות נוספים בגופו ולא חדלו גם כאשר נפל על הריצה**". משניסה המתלונן להזעיק את אחיו באמצעות מכשיר המירס, אחד המשיבים חטף את המכשיר מידו. **כתוצאה ממעשי התקיפה, נגרמו למתלונן שבר באף, שטפי דם ונפיחות בפנים וברגליים והוא נזקק לטיפול רפואי בבית החולים**. לאחר שמיעת הראיות, גזר בית משפט השלום על משיב 1 עונש מאסר על תנאי, ואילו הרשעתו של משיב 2 בוטלה והוטל עליו צו של"צ. ערעורה של המדינה על קולת העונש התקבל ובית המשפט המחוזי גזר על משיב 1 שישה חודשי מאסר בעבודות שרות ועל משיב 2 שלושה חודשי מאסר בעבודות שרות.

- בעפ"ג (ב"ש) 9983-07-13 **מדינת ישראל נ' ברדה** (30.10.13) נדון ערעורה של המדינה (וכן ערעור שכנגד) על קולת עונשו של המשיב, שוטר במשטרת ישראל, אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש. על פי העובדות, הוזעק המשיב למרכז מסחרי לאחר שהתקבלה תלונה על רעש שהקימה קבוצת בני נוער במקום. המשיב ניסה לעכב את אחד מבני הנוער, אך המתלונן ניסה לשכנעו שלא לעשות כן. **בתגובה, תפס המשיב את המתלונן, הפילו ארצה וראשו נחבט בריצה. בעודו שרוע על הריצה היכה המשיב את המתלונן באמצעות רגלו בפניו וכן באמצעות אגרופים וסטירות. לאחר מכן, המשיך המשיב להכות את המתלונן באגרופים בניידת כשהוא אזוק. גם בתחנת המשטרה, בעוד המתלונן כבול, שב ותקף אותו המשיב בסטירות בראשו וזרק לעברו כוס קפה. כתוצאה ממעשים אלו, נגרמו למתלונן שפשופים בראשו, שטפי דם במרפק, אודם ושריטה בשורש כף היד**. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם שבין מאסר

על תנאי ל-12 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר על תנאי לצד רכיבי ענישה נלווים, זאת לאחר שהמדינה הגבילה עתירתה ל-6 חודשי מאסר בעבודות שרות. בית המשפט המחוזי קיבל ערעור המדינה, קבע מתחם עונש הולם שבין מאסר לריצוי בעבודות שרות לבין עונש מאסר בפועל לתקופה של שנה וגזר על הנאשם 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות.

- בע"פ (י-ם) 33490-10-14 **ריינשטיין נ' מדינת ישראל** (10.12.14) נדחה ערעורו של המערער, שוטר במשטרת ישראל, אשר הורשע לאחר שמיעת הראיות בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה ממשית ואיומים. על פי העובדות, בעת שהמערער שירת כשוטר סיור ונהג בניידת, הוא כרז למתלונן ועצר את רכבו. **בהמשך, חבט המערער באגרופו בפניו של המתלונן, תפס בו בצווארו וחנק אותו. עוד איים המערער על המתלונן באומרו "אני אתן לילדים שלך לבכות עליך"**. על המערער נגזרו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות וערעור שהגיש לבית המשפט המחוזי נדחה, כאמור.

- בת"פ (י-ם) 34193-10-12 **מדינת ישראל נ' למה** (19.6.14) הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירות תקיפה ושיבוש מהלכי משפט, בכך שבעת ששימש כשוטר מג"ב השתתף בפעילות מבצעית לאיתור שב"חים. בהגיע הנאשם למטע שקדים, הבחין במתלונן כשהוא עומד על סולם וקוטף שקדים. אחד השוטרים ניער את הסולם והמתלונן נפל ארצה ונמלט מהמקום. **הנאשם ירה באקדחו באוויר, ולאחר שהמתלונן נעצר ונכפת באזיקים והיה תחת השפעת גז הפלפל, ניגש הנאשם ובעט בו בעוצמה באגן הירכיים. בדו"ח הפעולה שמילא השמיט הנאשם את העובדה כי ירה באקדחו.** בית המשפט קבע מתחם עונש הולם שבין 6 ל-18 חודשי מאסר. בהתחשב באמור בתסקיר שרות המבחן, גזר בית המשפט על הנאשם 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות.

- בת"פ (ת"א) 46237-02-11 **מדינת ישראל נ' שלום** (14.5.14) הורשע הנאשם (במסגרת ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי בת"א על זיכוי) בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש. על פי העובדות, **הנאשם, שוטר במשטרת ישראל, נשך את המתלונן בשפתו, נשיכה שגרמה לו לחבלה חמורה, קרע וחוסר בריקמה, זאת על רקע מעצרו של המתלונן בגין ארוע אלים בו היה מעורב.** בית המשפט קבע מתחם עונש הולם של 9-22 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות, לאחר שחרג לקולא מן המתחם מטעמי שיקום ונוכח האמור בתסקיר שרות המבחן.

- בת"פ (ב"ש) 990/09 **מדינת ישראל נ' בירוודקר** (15.2.13) נדון הנאשם, שוטר במשטרת ישראל, לחודש מאסר לריצוי בעבודות שרות, לאחר שהורשע, לאחר שמיעת הראיות, בעבירה של תקיפת קטין הגורמת לחבלה של ממש. על פי העובדות, **הגיע הנאשם לשטח בית הספר לחפש אחר פורצים. הוא עצר את המתלונן, קטין כבן 16, אשר נתפס בכף, חנק אותו, עיקם את ידו, השכיבו על הריצפה, בעט בו כשהוא שכוב על הארץ ונגרמו למתלונן סימני חבלה מפוזרים בגוף, המאטומה בצוואר, שפשוף בגב ושריטות בבטן.**

- בת"פ (ראשל"צ) 3767-07 **מדינת ישראל נ' רוזן** (25.11.10) נדון הנאשם ל-4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות, לאחר שהורשע בהכרעת דין מנומקת בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש. על פי העובדות, **שירת הנאשם כשוטר בתחנת לוד והשגיח על מעוכב בתחנה. המתלונן ביקש לצאת לשרותים ובעודו אווז בכיסא, התנפל עליו הנאשם ונתן לו אגרופים וסטירות, וכן בעיטה, בעטיים נחבל המתלונן, ירד דם מפניו ושיניו התותבות עפו.**

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

13. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, יש להביא בחשבון אלה:

א. הנאשם יליד 1980 נעדר עבר פלילי מכל סוג ומין שהוא. זוהי, למעשה, הסתבכותו הראשונה עם החוק והוא נותן את הדין על מעשה עבירה לראשונה בחייו.

ב. הנאשם הקדיש את חייו לשרות במשטרת ישראל. מגיל 18, עת שירת במשמר הגבול, ועד היום, משרת הנאשם במשטרה, במגוון תפקידים - החל מתפקידי שטח כסוכן משטרת סמוי, וכלה בתפקידים הקשורים לאיסוף מודיעין ולמלחמה בארגוני הפשיעה. מעדויות האופי, כמו גם ממכתבי ההמלצה וההערכה, עולה כי מדובר בשוטר חיובי בדרך כלל, התורם לארגון בו הוא עובד ומשקיע ממירב מרצו להשלמת המשימות המוטלות עליו, על הצד הטוב ביותר ותוך הקרבת מחירים אישיים ומשפחתיים.

ג. מדברי עדי האופי, כמו גם ממכתבי ההערכה וההמלצה עולה, כי הכשל המוסרי והערכי החרוץ בו נכשל הנאשם בתיק זה, לא מאפיין את אורחותיו ומהווה חריג לדרך התנהגותו והתנהלותו דרך כלל. יחד עם זאת, מצאתי להדגיש כי ככל שדרגתו של השוטר גבוהה יותר, ככל שמדובר בשוטר שאחראי ומפקד על פקודים וככל שהותק של השוטר ארוך יותר - כך מצופה ממנו לנהוג ביתר ערכיות, במוסריות ולהוות דוגמה ומופת לשוטרים אחרים. בזאת, כאמור, נכשל הנאשם.

ד. הנאשם עד היום לא נטל אחריות למעשיו ולא הפנים את הפסול שבהתנהגותו. הוא ממשיך להטיל את האשם במתלונן ורואה בו את האחראי למצבו. זכותו של נאשם לכפור בעבירה ולנהל משפט הוכחות, אולם נאשם שכזה אינו זכאי להקלה בדינו כמי שמודה ונוטל אחריות.

ה. עוד יצויין, כי עבירה מן הסוג אותה ביצע הנאשם היא קלה לביצוע וקשה עד מאוד לחשיפה ולגילוי. נסיון החיים מלמד כי עבירות המבוצעות על ידי שוטרים כלפי מתלוננים, שהינם בדרך כלל עבריינים, עצורים או מעוכבים, מתבצעות במחשכים, ללא עדים, כשברוב המקרים התיקים נסגרים על ידי המחלקה לחקירות שוטרים בעילה של היעדר ראיות, כשמדובר בגירסה של השוטר אל מול גירסת המתלונן-העבריין. במקרה שלפנינו, כתב האישום הוגש לאור קיומן של ראיות מסייעות ומחזקות לגירסת המתלונן, וממילא גם ההרשעה התאפשרה הודות לכך. בנסיבות אלה, ונוכח הקושי שבהוכחת עבירות מן הסוג הזה, נודעת להחמרה בענישה חשיבות נוספת.

ו. מדברי הנאשם, כמו גם מדברי רעייתו, עולה כי לפתיחת החקירה הפלילית וניהול המשפט נגדו היתה השפעה משמעותית על חייו, השפעה שניתן לראות בה חלק מהעונש שיהיה עליו לשאת.

ז. ככל הנראה, הנאשם עתיד לעמוד גם לדין משמעתי בגין המעשים שביצע והוא צפוי לעונש נוסף (יתכן שיעמוד אף בסכנת הדחה מן המשטרה), שבוודאי יגלם בחובו את הקביעות החמורות שבהכרעת הדין. גם ענין זה מביאני שלא למצות עימו את הדין.

14. בשקלול כל האמור לעיל, מצאתי לקבוע את עונשו של הנאשם מעט מתחת לאמצע מתחם העונש אותו

קבעתי לעיל.

15. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים, נראה לי כי האינטרס הציבורי ומטרות הענישה - וביניהן שיקולי הרתעת היחיד, הרתעת הרבים ושיקולי גמול - יבואו על סיפוקם אם תוטל על הנאשם תקופת המאסר המירבית לריצוי בעבודות שרות ולא ראיתי, בנסיבותיו של מקרה זה, שהינן קלות מנסיבות חלק מפסקי הדין אליהם הופנית, להחמיר את רף הענישה הנוהג, כעתירת התביעה.

בשולי הדברים אציין כי התלבטתי אם החומרה היתרה שבעבירה ונסיבותיה, כמו גם הצורך להוקיעה, מצדיקים הטלת ענישה שתכלול רכיב מאסר בכליאה ממשית לצד רכיב מאסר לריצוי בעבודות שרות, ובכך ינתן דגש למימד "האיכותי" שבענישה, להבדיל מהמימד "הכמותי" (לנקיטה בצעד זה ראה והשווה ע"פ 10932/07 **לזנס נ' מדינת ישראל** (31.3.08) בפיסקה ד'), ואולם מן הטעמים שפורטו לעיל, החלטתי שלא לילך בדרך זו.

סוף דבר

16. אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות, אשר יבוצעו על ידי הנאשם בבית חולים לניאדו בנתניה, בימים א'-ה', 8.5 שעות עבודה יומיות. מפקח אחראי: רב כלאי עיאק מוניר, טל' - 050-6278848.

על הנאשם להתייצב לתחילת ריצוי עונשו, לצורך קליטה והצבה, ביום 11.10.15 בשעה 08:00 ביחידת עבודות שרות, מפקדת מחוז מרכז, ת.ד. 81 רמלה, 72100.

מובהר לנאשם כי אם לא ימלא אחר הוראות הממונה על עבודות השרות או לא יקפיד בקיום הנהלים, ירצה את יתרת העונש בכליאה ממשית.

ב. 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות מכל סוג שהוא.

ג. פיצוי למתלונן, מישל אוחיון, בסך 3,500 ₪. הפיצוי ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.12.15.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השרות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ה אלול תשע"ה, 09 ספטמבר 2015, במעמד ב"כ המאשימה, הנאשם ובא-כוחו.